

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 07.02.2024

Dokumentet är daterat: 07.02.2024

The document is dated: 07.02.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Jaakko Puistosalo

Pvm / Datum / Date: 07.02.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 07.02.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Enemi Oy
Hermiankatu 6-8 D
33720 Tampere

Asia

Lain energian alkuperätakuista (1050/2021) 26 §:n mukaisen varoituksen antamisen arviointilaitokselle

Asianosainen

Enemi Oy
0640974-7
Hermiankatu 6-8 D

33720
Tampere

Asian taustaa

Energiavirasto on päätöksellään dnro 239/071002/2022 hyväksynyt Enemi Oy:n (jäljempänä myös arviointilaitos) lain energian alkuperätakuista (1050/2021) mukaiseksi arviointilaitokseksi.

Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota Enemi Oy:n tekemiin alkuperätakuulain mukaisiin arviointilaitoksen todentamisiin.

Energiavirasto on huomauttanut arviointilaitosta puutteellisista todentamistodistuksista 28.11.2022 antamallaan päätöksillä dnro 1993/071000/2022 ja 2287/071000/2022. Päätöksissä Energiavirasto katsoi, että Enemi Oy oli toiminut olennaisella tavalla alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, ja antoi Enemi Oy:lle alkuperätakuulain 26 §:n 3 momentin mukaisen huomautuksen arviointilaitoksen tehtävien olennaisesta laiminlyönnistä. Energiavirasto velvoitti arviointilaitoksen laatimaan päätösten kohteena olleet todentamistodistukset uudelleen huomioiden alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säädösten sekä Energiaviraston ohjeiden asettamat vaatimukset.

Energiavirasto on selvittänyt, onko Enemi Oy olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut alkuperätakuulain 27 §:n mukaista velvollisuuttaan todentaessaan alkuperätakuulain mukaisena arviointilaitoksena Vatajankoski Oy:n energiantuotantolaitosten tuotantotavan ja energialähteet antaessaan energiantuotantolaitoksille todentamistodistukset, ja on pyytänyt asianosaiselta hallintolain (434/2003) nojalla selvitystä alla luetelluista seikoista 26.9.2023. Asianosainen on vastannut selvityspyyntöön 30.10.2023.

Energiavirasto on toimitettujen selvitysten perusteella katsonut, että puutteet arviointilaitoksen antamissa Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksen todentamistodistuksissa

ovat kokonaisuudessaan merkittäviä. Energiavirasto on tästä johtuen kuullut hallintolain 34 §:n mukaisesti arviointilaitosta alkuperätakuulain 26 §:n mukaisesta varoituksen antamisesta 20.11.2023. Asianosainen on antanut vastineensa kuulemiseen 11.12.2023.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja ohjeistus

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021, jäljempänä alkuperätakuulaki)

Alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan uusiutuville energianlähteillä tarkoitetaan uusiutuvista, muista kuin fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa eli tuuli- ja aurinkoenergiaa, geotermistä energiaa, ympäristön energiaa, vuorovesi- ja aaltoenergiaa ja muuta valtamerienergiaa, vesivoimaa sekä biomassaa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua ja biokaasua.

Alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan hukkalämmöllä tarkoitetaan teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää lämpöä, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan hukkakylmällä teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää kylmää, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Alkuperätakuulain 14 §:n mukaan arviointilaitoksen on todennettava energiantuotantolaitoksen tuotantotapa ja sen käyttämät energialähteet (todentamistodistus) ennen kuin tuotantolaitoksen tuottamalle energialle voidaan myöntää alkuperätakuuta. Arviointilaitoksen antaman todentamistodistuksen tulee lisäksi sisältää vahvistus sille, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset.

Alkuperätakuulain 26 §:n mukaan, jos arviointilaitos toimii olennaisesti tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai hyväksymispäätöksen määräysten vastaisesti taikka ei täytä hyväksymiselle 25 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomainen voi antaa arviointilaitokselle huomautuksen tai varoituksen.

Alkuperätakuulain 27 §:n mukaan arviointilaitos suorittaa 14 §:ssä tarkoitetun todentamisen sekä antaa todentamistodistuksen.

Alkuperätakuulain 28 §:n mukaan arviointilaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä.

Valtioneuvoston asetus energian alkuperätakuista (1081/2021, jäljempänä alkuperätakuuasetus)

Alkuperätakuuasetuksen 7 §:n mukaan todentamistodistuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika;
- 2) energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
- 3) energiantuotantolaitoksen kapasiteetti;
- 4) tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä niiden tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta;
- 5) jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö, tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta ja polttoainevirtojen mittaamistavasta;
- 6) energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot siten, että niistä ilmenee mittauspaiikat, energian omakäytön määrittämistapa, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa.

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee lisäksi sisältää tiedot mahdollisesta verkkoliitynnästä sekä verkonhaltijan mittauksista.

Jos kyseessä on osuustuotantolaitos, todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee myös sisältää tiedot osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten tuotantolaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Energiaviraston todentajaohje (dnro 1904/002/2014, jäljempänä todentajaohje)

Todentajaohjeen luvun 2.5 mukaan todentaja voi olla yhteydessä Energiavirastoon kaikissa päätösten tai viranomaisohjeiden tulkintaa edellyttävissä tilanteissa, jotta eri todentajien asiakkaiden kohtelu on tasapuolista.

Todentajaohjeen luvun 7.2.2 todentamistodistuksen tai sen liitteiden täytyy sisältää seuraavat tiedot:

- energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika
 - energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite
 - energiantuotantolaitoksen kapasiteetti
 - tieto mihin rekistereihin energiantuotantolaitos on hakeutumassa
 - tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä
- sekä niiden tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta
- tieto mahdollisista konversioprosessissa hyödynnettävistä energiankantajista sekä niiden
- alkuperän osoittamisen menettelystä
- tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta sekä polttoainevirtojen mittaamistavasta, jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö

- energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot siten, että

niistä ilmenee mittauspaikat, mittaustietojen laskentatavat energiantuotantolaitoksen

tuottaman energian omakäyttö mukaan lukien, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa

- tiedot verkkoliitynnästä sekä tapa, jolla tuotantolaitoksen tuottaman energian mittausta on järjestetty

- Osuusvoimalaitosten osalta tieto osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten voimalaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Todentajaohjeen luvun 7.2.4 mukaan todentamistodistuksen liitteenä tulee toimittaa mittausjärjestelykaavio.

Todentajaohjeen luvun 7.2.4 mukaan todentajan tulee laatia jokaisesta todentamisesta todentamisraportti. Todentamisraportti tulee laatia todentajaohjeen luvun 2.3 mukaisesti.

Todentajaohjeen luvun 2.3 mukaan todentajan tulee laatia omaan käyttöön kompakti työraportti, johon todentaja listaa toteuttamansa tarkastukset ja niiden havainnot. Raportti tulee laatia todentamistehtävän suorittamisen yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen. Raporteista tulee käydä selkeästi ilmi todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat ja havaitut virheet ja puutteet sekä raportin laatija ja laadinta-aika. Energiavirasto saattaa pyytää raporteja nähtäväksi jälkikäteen.

Todentajaohjeen luvun 7.3.5 mukaisesti todentamistodistuksesta tulee käydä ilmi energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittausta, mittaustietojen laskentatavat energiantuotantolaitoksen tuottaman energian omakäyttö mukaan lukien, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa. Menettelyiden avulla tulee voida määrittää luotettavasti takuusiin oikeutettavan energian määrä.

Todentajaohjeen luvun 7.7 mukaan todentajan tulee tutustua Energiaviraston julkaiseman lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisterin toimijoille suunnattuun ohjeeseen (Ohje lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille, dnro 125/070002/2022) ja sen vaatimukseen esimerkiksi laitosrajaukseen, tuotantotapoihin, energialähteisiin, mittauksiin ja mittausjärjestelyihin liittyen.

Todentajaohjeen luvun 7.7.1 mukaan mikäli lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin hakeutuva energiantuotantolaitos ilmoittaa tuottavansa hukkalämpöä tai -kylmää, todentajan on syytä kiinnittää erityistä huomiota hukkamääritelmän täyttymiseen laitoksella.

Energiaviraston Ohje lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille (dnro 125/070002/2022)

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille kohdan 2.8 sekä alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin kohdan 7 mukaan hukkakylmä teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää kylmää, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille kohdan 2.9 sekä alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin kohdan 6 mukaan hukkalämpöä on teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvä lämpö, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 3.1. mukaan uusiutuva lämpö ja jäähdytys ovat RED II -direktiivin mukaisista uusiutuvista energianlähteistä tuotettua lämpöä ja jäähdytystä. Uusiutuvia energianlähteitä ovat sen määritelmän mukaisesti tuuli- ja aurinkoenergia, geoterminen energia, ympäristön energia, vuorovesi- ja aaltoenergia ja muu valtamerienergia, vesivoima, biomassa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasu. Ympäristön energialla tarkoitetaan RED II -direktiivin 2 artiklan mukaisesti sellaista luonnollisesti esiintyvää lämpöenergiaa ja ympäristöön rajoitettuun tiloihin keräytynyttä energiaa, joka voi olla varastoituna ympäröivään ilmaan, poistoilma pois lukien, pintaveteen tai jäteveeteen.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.1 mukaan mittausjärjestelykaaviossa tai sen liitteissä tulee ilmoittaa tarvittavat tuotetun lämpö- ja jäähdytysenergian, hyödynnettyjen energianlähteiden sekä omakäyttöenergian määrien määrittämisessä tarvittavat laskentamenetelmät tai yhtälöt. Yhtälöissä tulee käyttää samoja mittalaitteet yksilöiviä tunnistekoodia, joita käytetään mittausjärjestelykaaviossa.

Hallintolaki (434/2003)

Hallintolain 2 luvun 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksytyihin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 2 luvun 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 6 luvun 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 6 luvun 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Selostus asiasta

Energiaviraston selvityspyyntö

Energiavirasto katsoo, että arviointilaitos ei ole todentanut alkuperätakuulain 27 §:n, alkuperätakuuasetuksen 7 §:n ja todentajaohjeen edellyttämällä tavalla energiantuotantolaitosten tuotantotapaa sekä energianlähteitä ja antanut energiantuotantolaitoksille alkuperätakuulain ja alkuperätakuuasetuksen mukaista todentamistodistusta ja on 26.9.2023 siten pyytänyt arviointilaitosta antamaan hallintolain (434/2003) 31 §:n nojalla selvityksensä seuraavista seikoista:

- Mistä syystä Liikuntakeskuksen CHC-laitokselle annetussa todentamistodistuksessa, todentamiseen liittyvässä todentamisraportissa ja todentamistodistuksen liitteenä toimitetussa mittausjärjestelykaaviossa esiintyvät energianlähteet eivät vastaa toisiaan?
- Mistä syystä Liikuntakeskuksen CHC-laitokselle annetussa todentamistodistuksessa, todentamiseen liittyvässä todentamisraportissa ja todentamistodistuksen liitteenä toimitetussa mittausjärjestelykaaviossa esiintyvät energiatuotteet eivät vastaa toisiaan?
- Mistä syystä Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytykselle annetussa todentamistodistuksessa, todentamiseen liittyvässä todentamisraportissa ja todentamistodistuksen liitteenä toimitetussa mittausjärjestelykaaviossa esiintyvät energianlähteet eivät vastaa toisiaan?
- Mistä syystä Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytykselle annetussa todentamistodistuksessa ja todentamiseen liittyvässä todentamisraportissa esiintyvät energiatuotteet eivät vastaa toisiaan?
- Mistä johtuu, että laitoksen todentamiseen liittyvä todentamisraportti, todentamistodistus ja todentamistodistuksen liitteenä toimitettu mittausjärjestelykaavio eivät vastaa toisiaan energianlähteiden ja energiatuotteiden osalta?
- Mistä syystä todentamisraportin päiväys on sama kuin päivämäärä, jolloin Energiavirasto on pyytänyt todentajaa toimittamaan raportin? Onko todentaja noudattanut Energiaviraston todentajaohjetta ja tehnyt todentamisraportin todentamisen yhteydessä?
- Energiavirasto on antanut arviointilaitokselle kaksi huomautusta puutteellisista todentamistodistuksista, mistä syystä arviointilaitos on jatkanut vastaavien puutteellisten todentamistodistusten antamista?
- Mitä toimenpiteitä arviointilaitos on tehnyt saamiensa huomautuksien jälkeen sen varmistamiseksi, että arviointilaitoksen antamat todentamistodistukset täyttävät alkuperätakuuasetuksen, todentajaohjeen ja Energiaviraston ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille asettamat vaatimukset?

- Onko todentaja pyrkinyt noudattamaan Energiaviraston todentajaohjetta ja tutustunut Energiaviraston julkaisemaan lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuerkisterin toimijoille suunnattuun ohjeeseen ja sen vaatimuksiin esimerkiksi laitosrajaukseen, tuotantotapoihin, energialähteisiin, mittauksiin ja mittausjärjestelyihin liittyen

Arviointilaitoksen vastaus selvityspyyntöön

Arviointilaitos toimitti 30.10.2023 Energiavirastolle vastauksen selvityspyyntöön puutteellisten todentamistodistusten antamisesta.

Liikuntakeskuksen CHC-laitos -energiantuotantolaitoksen todentamistodistusta koskeva selvitys: Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamistodistuksessa, arviointiraportissa ja mittausjärjestelykaaviossa esiintyvien energianlähteiden epäjohtonmukaisuuksia, että "Todentaja on käynyt toiminnanharjoittajan kanssa mittauskaavioita läpi ja silloin tulkinta hukkakylmän alkuperästä oli, että hukkakylmä otetaan talteen. Hukkälämmön osalta on tapahtunut kirjausvirhe taulukkoa lukiessa."

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamistodistuksessa, arviointiraportissa ja mittausjärjestelykaaviossa esiintyvien energiatuotteiden epäjohtonmukaisuuksia, että "Mittausjärjestelykaavio ei vastaa todennuksen aikana keskusteluissa ilmenneitä seikkoja. hukkakylmälle on tarkoitus hakea myös alkuperäta-kuut."

Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksen todentamistodistusta koskeva selvitys: Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamistodistuksessa, arviointiraportissa ja mittausjärjestelykaaviossa esiintyvien energianlähteiden epäjohtonmukaisuuksia, että "Todentamishetkellä oli käsitys, että energialähteenä on uimahallin paluuputkesta tuleva hukkakylmä eikä uusiutuva sähkö."

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamistodistuksessa ja arviointiraportissa esiintyvien energiatuotteiden epäjohtonmukaisuuksia, että " Todentajalla mennyt sekaisin uusiutuva kylmä ja hukkakylmä termein/koodein."

Energiaviraston arviointilaitokselle antamien huomautuksien johdosta tehtyjä jatkotoimenpiteitä koskeva selvitys: Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamisraporteissa, todentamistodistuksissa ja mittausjärjestelykaavioissa esitettyjen tietojen epäjohtonmukaisuuksien syytä, että "Mittausjärjestelykaavio ei vastaa todistuksen tarkoittamaa ja keskusteluissa esillä ollutta hukkakylmää."

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien todentamisraportin päivämäärää, että "Automaattipäiväys word-raporttipohjassa. Todentamisraportti tehty todentamisen yhteydessä asiakkaalla, kuten raportistakin ilmenee (mainittu raportissa)."

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien huomautuksien jälkeen annettuja puutteellisia todentamistodistuksia, että " Rekrytointiprosessi on käynnistetty jo aiemman huomautuksen jälkeen, mutta lisäresurssija ei ole vielä saatu."

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien huomautuksien jälkeen tehtyjä toimenpiteitä, että "Ohjeita on luettu ja käyttöön otettu kaikki energialähteet kattava

excel, mikä kattaa kaikki energialähteen. Rekrytointiprosessia tehostetaan päästöjen todennuksen jälkeen Q2/24 –".

Arviointilaitos totesi selvityksessään koskien Energiaviraston ohjeisiin tutustumista ja niiden noudattamista, että "Kyllä on".

Arviointilaitoksen kuuleminen varoituksen antamisesta

Energiavirasto katsoi arviointilaitoksen Energiavirastolle toimittaman selvityksen perusteella, että puutteet arviointilaitoksen antamissa Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksen todentamistodistuksissa ovat kokonaisuudessaan merkittäviä. Energiavirasto on tästä johtuen kuullut hallintolain 34 §:n mukaisesti arviointilaitosta alkuperätakuulain 26 §:n mukaisesta varoituksen antamisesta.

Arviointilaitoksen vastine kuulemiseen varoituksen antamisesta

Vastineessaan kuulemiseen varoituksen antamisesta, arviointilaitos on ilmoittanut käynnistäneensä rekrytointiprosessin uuden työntekijän palkkaamiseksi. Lisäksi arviointilaitos on ilmoittanut perehtyneensä hallintolakiin varmistaakseen asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun.

Perustelut

Energiaviraston kanta arviointilaitoksen toimittamaan selvitykseen ja kuulemiseen

Energiavirasto katsoo, että Energiaviraston arviointilaitokselle lähettämässä tässä varoituksessa mainitussa selvityspyynnössä eriteltyt puutteet arviointilaitoksen antamissa Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksen todentamistodistuksissa ovat kokonaisuudessaan merkittäviä.

Alkuperätakuulain 14 §:n mukaan arviointilaitoksen on todennettava energiantuotantolaitoksen tuotantotapa ja sen käyttämät energialähteet ennen kuin tuotantolaitoksen tuottamalle energialle voidaan myöntää alkuperätakuita. Energiavirasto täten katsoo, että arviointilaitoksen antamissa todentamistodistuksissa esiintyvät puutteet energianlähteissä, energiatuotteissa ja mittausjärjestelyissä kohdistuvat energiantuotantolaitoksen rekisteröimisen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin kannalta kaikkein olennaisimpiin tietoihin.

Energiaviraston näkemyksen mukaan todentamistodistuksissa esiintyvät puutteet energianlähteissä, energiatuotteissa ja mittausjärjestelyissä koskevat osin samoja asioita, joista Energiavirasto on aikaisemmin huomauttanut arviointilaitosta 28.11.2022 antamallaan päätöksillä dnro 1993/071000/2022 ja 2287/071000/2022. Arviointilaitoksen Energiavirastolle antaman selvityksen mukaan todentamistodistuksissa esiintyvät puutteet johtuvat huolimattomuusvirheistä ja resurssipulasta, mitkä arviointilaitos ilmoitti myös aikaisemmin Energiaviraston huomautuksiin johtaneiden puutteiden syiksi antamissaan todentamistodistuksissa. Energiavirasto täten katsoo, että huomautukset eivät ole johtaneet arviointilaitoksen toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Alkuperätakuulain 28 §:n ja kyseistä pykälää koskevien hallituksen esityksen perustelujen mukaisesti arviointilaitos toimii julkista hallintotehtävää hoitaessaan virkavastuulla, ja on velvollinen noudattamaan hallinnon yleislakeja, kuten hallintolakia (434/2003). Siten arviointilaitos on velvoitettu noudattamaan esimerkiksi hallintolain 2 luvussa eriteltyjä hyvän hallinnon perusteita, eikä näistä ole Energiaviraston näkemyksen mukaan mahdollista poiketa resurssipulaan vedoten. Arviointilaitoksen antamissa todentamistodistuksissa esiintyneiden toistuvien puutteiden ja huolimattomuusvirheiden johdosta on ilmeistä, että arviointilaitos ei ole noudattanut hallintolain 2 luvussa eriteltyjä hyvän hallinnon perusteita.

Energiaviraston näkemyksen mukaan arviointilaitoksen Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksille antamat todentamistodistukset eivät täytä alkuperätakuulaissa, alkuperätakuuasetuksessa ja Energiaviraston Ohjeessa ylempänä tässä kuulemisessa eriteltyjä vaatimuksia. Energiavirasto katsoo arvioidessaan arviointilaitoksen toimintaa Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksien antamisen osalta, että arviointilaitos on toiminnassaan olennaisella tavalla laiminlyönyt alkuperätakuulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä arviointilaitokselle säädettyjä velvollisuuksia.

Julkista hallintotehtävää hoitaessaan arviointilaitoksen tulee noudattaa hallinnon yleislakeja, kuten hallintolakia (434/2003). Hallintolain 2 luvussa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Muun ohessa hallintolain 2 luvun 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Hallintolain 2 luvun 7 §:ssä säädetään puolestaan, että asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Energiavirasto katsoo, että arviointilaitoksen tulisi kiinnittää julkista hallintotehtävää hoitaessaan erityistä huomiota hyvän hallinnon perusteiden toteutumiseen. Energiaviraston huomautuksesta huolimatta toistuvasti annetut puutteelliset todentamistodistukset vaarantavat Energiaviraston näkemyksen mukaan hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisen arviointilaitoksen toiminnassa.

Energiaviraston näkemyksen mukaan arviointilaitoksen Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitoksille antamat todentamistodistukset eivät täytä alkuperätakuulaissa, alkuperätakuuasetuksessa ja Energiaviraston Ohjeessa ylempänä tässä varoituksessa eriteltyjä vaatimuksia. Energiavirasto katsoo arvioidessaan arviointilaitoksen toimintaa Liikuntakeskuksen CHC-laitos – ja Liikuntakeskuksen CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksien antamisen osalta, että arviointilaitos on toiminnassaan olennaisella tavalla laiminlyönyt alkuperätakuulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä arviointilaitokselle säädettyjä velvollisuuksia. Näin ollen Energiavirasto antaa Enemi Oy:lle alkuperätakuulain 26 §:n 3 momentin mukaisen varoituksen.

Ratkaisu

Energiavirasto katsoo, että Enemi Oy on toiminut olennaisella tavalla alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, ja antaa Enemi Oy:lle alkuperätakuulain 26 §:n 3 momentin mukaisen varoituksen arviointilaitoksen tehtävien olennaisesta laiminlyönnistä.

Energiavirasto asettaa Enemi Oy:lle vaatimuksen laatia Liikuntakeskus CHC-laitos ja Liikuntakeskus CHC-laitos kaukojäähdytys -energiantuotantolaitosten todentamistodistukset uudelleen huomioiden alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säästöjen sekä Energiaviraston asettamat vaatimukset.

Sovelletut säännökset

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021) 14 §, 26 § ja 27 §.

Hallintolaki (434/2003) 2 luku 6 § ja 7 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Valitusta koskeva ohjeistus ja ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun liitteenä.

Lisätiedot

Tarvittaessa asiasta antaa lisätietoja asiantuntija Jaakko Puistosalo, p. 029 5050 106, jaakko.puistosalo@energiavirasto.fi

Energiaviraston yhteystiedot
Postiosoite: Lintulahdenkuja 2 A, 00530 Helsinki
Vaihde: 029 505 0000
Sähköposti: kirjaamo@energiavirasto.fi
www.energiavirasto.fi

Liite	Valitusosoitus ja ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun
Jakelu	Enemi Oy
Tiedoksi	Vatajankoski Oy FINAS

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on Hämeenlinnan hallinto-oikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisääntä. Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisääntä katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikaisten laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle; sekä
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, jonka yhteystiedot (käyntiosoite) ovat:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeenlinnan oikeustalo
Arvi Kariston katu 5
13100 HÄMEENLINNA

faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse osoitteeseen:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1

13100 HÄMEENLINNA

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa.

Tuomioistuinmaksulaisissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinnmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.